

at man skal søge at gjøre stor Forskjel paa de værdige og uværdige Trængende. Det ærede Medlem fra Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) yttrede, at Sogneraadene ikke kunde gjøre Forskjel paa de værdige og de uværdige Trængende, og jeg indrømmer det ærede Medlem, at han har Ret deri, thi saaledes som Forholdene nu ere, mangle Sogneraadene efter min Mening de fornødne Midler dertil. Jeg er fuldkommen enig med det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (N. Jensen) i, at det vilde være rigtigt og gavnligt, om vi havde Anstalter, hvor man kunde indrette saadanne Personer, som Bagabonder, Folk, der ikke ville arbejde — og det er bevist, at der er mange af den Slags — ligeledes Folk, der ere forfaldne til Drif, løsagtige Fruentimmer osv. Jeg tror ogsaa, at Fattigvæsenet i Kommunerne ikke vilde blive saa bebyrdet, som det nu er, naar saadanne Personer kunne fjernes. Paa den anden Side vil jeg sige, at det vilde være tungt for en Mand, naar han hele sit Liv igjennem havde slidt og slæbt, opoffret sin Tid og anvendt den godt for at skaffe Jøde til sig og Sine, og han saa, naar et Uheld ramte ham, eller han blev gammel og svag, skulde mod sin egen Villie tvinges til at lade sig indlægge paa en Fattiggaard og forføres der; ja, jeg vil næsten sige, at det vilde være uforsvarligt at tvinge ham dertil; men der staar udtrykkelig i Lovforslaget, at saadanne Folk kunne tvinges dertil, der staar, at de Fattige, som ikke ville lade sig indlægge paa Fattiggaarden, kunne ved Politiets Magt og Hjælp tvinges derind. Dette er en meget haard Bestemmelse mod dem, som man kalder værdige Trængende, og det er tungt, at de skulle friste en saadan Skjæbne. Hvad det frie Fattigvæsen angaar, da er jeg fuldstændig enig med den næstforegaaende Raler (Holstein-Ledreborg) i, at dette netop vilde være til stor Nytte og Gavn for Kommunerne. Jeg tror, at det vilde være heldigt, dersom der var større Midler til Naadighed for det frie Fattigvæsen, og dette blev anvendt i rette Tid. Naar navnlig en Familiefader, som ved et eller andet Uheld var kommen i en saadan Forlegenhed, at han ikke kunde hjælpe sig selv, men maatte have Hjælp af Andre, kunde faae Hjælp af den frivillige Fattigkasse, uden at komme i særlig Gjæld, og uden at han mistede nogen af sine Rettigheder, da tror jeg, at dette vilde bevirke, at han kunde tage fat med dobbelt Kraft og Lyst paa sit Arbejde, naar han havde forundet sit Uheld. Vi vide jo Alle, at naar en Mand først kommer paa Knæerne, saa er det ikke saa let for ham at rejse sig igjen; det er ikke saa let for den fattige Mand, der skal arbejde, naar han først er kommen i Gjæld, at faae den tilbagebetalt. Hvis altsaa det frivillige Fattigvæsen kunde træde til i rette Tid, vilde det maaske redde mange Individer fra at komme paa Fattigvæsenet, og derved vilde der være udrettet noget rigtig Godt. Jeg tror derfor, at det vilde

være gavnligt, naar der kunde tilflyde den frivillige Fattigkasse større Midler end hidtil, men det vilde ogsaa være af Bigtighed, hvorledes den blev bestyret. Man kan naturligvis ikke binde Bestyrelsen, men man maatte ønske, at den vilde have Sindsigt med, at Gaverne bleve uddelte saaledes, at de kun kom værdige Trængende til Gode. Naar dette kunde ske, tror jeg, at der vilde være vundet Meget. Lovforslagets § 77 siger, at Ingen kan tvinges til at modtage Valg til det frie Fattigvæsens Bestyrelse, men jeg kan ikke forstaa, hvorledes det skulde være muligt at faae en god Bestyrelse af dette, naar Ingen var pligtig til at modtage Valg dertil, thi det kunde jo let tænkes, at de, der vare de mest dygtige og samvittighedsfulde Folk, vilde vægre sig ved at modtage Valget. Maaske er min Mening ikke den rette, men jeg har dog ikke villet undlade her at fremsætte den. Jeg finder det ikke rigtigt, at der i Lovens optages en Bestemmelse, som siger, at Ingen er pligtig til at modtage Valget til denne Bestyrelse; det vilde efter min Mening være heldigere, at det var et Ombud ligesom andre kommunale Bestillinger, saa at Enhver var pligtig til at modtage Valget i det Mindste for visse Aar. Derved tror jeg, at Kommunens Beboere vilde have Leilighed til at vælge de Mand til en saadan Bestyrelse, som de havde mest Tillid til, og som de ansaa for de Dygtigste; men naar disse kunde vægre sig for at modtage Valget, og man saa valgte Andre, der maaske kunde være lige saa dygtige, men disse ogsaa sagde Nei, saa sit man jo tilsidst slet Ingen. — Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) omtalte i Gaar, hvilken Ubillighed der kunde opstaa ved Hjemsendelsen af Fattige — jeg huffer ikke saa nøie de Ord, han brugte — og jeg er fuldkommen enig med ham deri. Jeg skal ikke drifte mig til her bestemt at udtale, paa hvilken Maade disse Ulemper kunne afhjælpes, men jeg tror, at det vilde være heldigt, om Forholdet kunde ordnes saaledes, at disse Hjemsendelser ikke bleve saa hyppige, eller at de helt kunde forebygges. Jeg kjender et Tilfælde, der er passeret i Sommer, som jeg skal tillade mig at fremdrage; jeg skal hverken nævne Kommunen, eller hvor det er passeret. En Karl her fra Sjælland kom over paa en af de andre Der og paatog sig en Tjeneste der; han blev gift derovre, bosatte sig og fik 3 Børn. Nu kom denne Familie i Trangstilfælde, og saa blev der naturligvis, som billig kunde være, skrevet hjem til den Kommune, hvor Manden var forsørgelsesberettiget — han havde nemlig ikke opnaaet at blive det der, hvor han boede —, at den skulde refundere den Understøttelse, som var givet Manden. Denne Kommune havde netop en Fattiganstalt til sin Naadighed, som den satte megen Pris paa at faae Alle og Enhver ind i, og den kom til det Resultat, at den ikke vilde betale Forsørgelse til denne Familie, der boede i en anden Kommune,